DOMSTOLENS DOM (stora avdelningen)

den 11 december 2007 *

I mål C-161/06,

angående en begäran om förhandsavgörande enligt artikel 234 EG, framställd av Krajský soud v Ostravě (Republiken Tjeckien) genom beslut av den 10 mars 2006, som inkom till domstolen den 24 mars 2006, i målet

Skoma-Lux sro

mot

Celní ředitelství Olomouc,

meddelar

DOMSTOLEN (stora avdelningen)

sammansatt av ordföranden V. Skouris, avdelningsordförandena P. Jann, C.W. A. Timmermans, A. Rosas, K. Lenaerts, A. Tizzano samt domarna R. Schintgen, R. Silva de Lapuerta, K. Schiemann, P. Lindh, J.-C. Bonichot (referent), T. von Danwitz och A. Arabadjiev,

* Rättegångsspråk: tjeckiska.

generaladvokat: J. Kokott,

justitiesekreterare: handläggaren J. Swedenborg,

efter det skriftliga förfarandet och förhandlingen den 26 juni 2007,

med beaktande av de yttranden som avgetts av:

— Skoma-Lux sro, genom P. Ritter, advokát,

— Tjeckiens regering, genom T. Boček, i egenskap av ombud,

— Estlands regering, genom L. Uibo, i egenskap av ombud,

— Lettlands regering, genom K. Bārdiņa och R. Kaškina, båda i egenskap av ombud,

— Polens regering, genom E. Ośniecka-Tamecka, M. Kapko och M. Kamejsza, samtliga i egenskap av ombud,

— Slovakiens regering, genom J. Čorba, i egenskap av ombud,

— Sveriges regering, genom A. Kruse och A. Falk, båda i egenskap av ombud,

— Europeiska gemenskapernas kommission, genom J. Hottiaux, M. Šimerdová och P. Aalto, samtliga i egenskap av ombud,

— och efter att den 18 september 2007 ha hört generaladvokatens förslag till avgörande,

följande

Dom

1 Begäran om förhandsavgörande avser tolkningen av artikel 58 i Akt om villkoren för Republiken Tjeckiens, Republiken Estlands, Republiken Cyperns, Republiken Lettlands, Republiken Litauens, Republiken Ungerns, Republiken Maltas, Republiken Polens, Republiken Sloveniens och Republiken Slovakiens anslutning till de fördrag som ligger till grund för Europeiska unionen och om anpassning av fördragen (EUT L 236, 2003, s. 33) (nedan kallad anslutningsakten), genom vilken Republiken Tjeckien blev medlem i Europeiska unionen från och med den 1 maj 2004.

2 Begäran har framställts i ett mål mellan bolaget Skoma-Lux sro (nedan kallat Skoma-Lux) och Celní ředitelství Olomouc (tullmyndigheten i Olomouc, nedan kallad tullmyndigheten), rörande de böter som Skoma-Lux har ålagts för

överträdelser av tullbestämmelserna under tiden mars–maj 2004. Skoma-Lux hävdar i detta mål att tullmyndigheten inte kunde tillämpa gemenskapsrättsliga bestämmelser som ännu inte hade offentliggjorts på tjeckiska i *Europeiska unionens officiella tidning* mot bolaget.

Tillämpliga bestämmelser

De gemenskapsrättsliga bestämmelserna

Anslutningsakten

3 Anslutningsakten ingår i fördraget mellan Konungariket Belgien, Konungariket Danmark, Förbundsrepubliken Tyskland, Republiken Grekland, Konungariket Spanien, Republiken Frankrike, Irland, Republiken Italien, Storhertigdömet Luxemburg, Konungariket Nederländerna, Republiken Österrike, Republiken Portugal, Republiken Finland, Konungariket Sverige, Förenade konungariket Storbritannien och Nordirland (Europeiska unionens medlemsstater) och Republiken Tjeckien, Republiken Estland, Republiken Cypern, Republiken Lettland, Republiken Litauen, Republiken Ungern, Republiken Malta, Republiken Polen, Republiken Slovenien, Republiken Slovakien om Republiken Tjeckiens, Republiken Estlands, Republiken Cyperns, Republiken Lettlands, Republiken Litauens, Republiken Ungerns, Republiken Maltas, Republiken Polens, Republiken Sloveniens och Republiken Slovakiens anslutning till Europeiska unionen (EUT L 236, 2003, s. 17). I anslutningsakten bestäms villkoren för inträde och hur de fördrag som unionen bygger på skall anpassas till följd av denna anslutning.

4 Artikel 2 i anslutningsakten har följande lydelse:

"Från och med dagen för anslutningen skall bestämmelserna i de grundläggande fördragen och i rättsakter som har antagits av institutionerna och Europeiska centralbanken före anslutningen vara bindande för de nya medlemsstaterna och skall tillämpas i dessa på de villkor som anges i de fördragen och i denna anslutningsakt."

5 I artikel 58 i anslutningsakten föreskrivs följande:

"Texter på estniska, lettiska, litauiska, maltesiska, polska, slovakiska, slovenska, tjeckiska och ungerska till de rättsakter som institutionerna och Europeiska centralbanken har antagit före anslutningen och som upprättats av rådet, kommissionen eller Europeiska centralbanken skall vara giltiga från och med dagen för anslutningen på samma villkor som texterna på de nuvarande elva språken. De skall offentliggöras i *Europeiska unionens officiella tidning*, om texterna på de nuvarande språken har offentliggjorts där."

Förordning nr 1

6 Enligt artikel 1 i rådets förordning nr 1 av den 15 april 1958 om vilka språk som skall användas i Europeiska ekonomiska gemenskapen (EGT 1958, 17, s. 385; svensk specialutgåva, område 1, volym 1, s. 14), i dess lydelse enligt anslutningsakten, är följande språk officiella språk för unionen:

"danska, engelska, estniska, finska, franska, grekiska, italienska, lettiska, litauiska, maltesiska, nederländska, polska, portugisiska, slovakiska, slovenska, spanska, svenska, tjeckiska, tyska och ungerska".

7 I artikel 4 i denna förordning föreskrivs följande:

"Förordningar och andra texter av allmän räckvidd skall avfattas på de tjugo officiella språken."

8 Artikel 5 i förordningen har följande lydelse:

"*Europeiska unionens officiella tidning* skall ges ut på de tjugo officiella språken."

9 I artikel 8 i samma förordning anges följande:

"Om en medlemsstat har fler än ett officiellt språk, skall på denna stats begäran språkanvändningen bestämmas av de allmänna regler som följer av den statens lagstiftning."

10 Artikel 199 i kommissionens förordning (EEG) nr 2454/93 av den 2 juli 1993 om tillämpningsföreskrifter för rådets förordning (EEG) nr 2913/92 om inrättandet av en tullkodex för gemenskapen (EGT L 253, s. 1; svensk specialutgåva, område 2, volym 10, s. 1) har följande lydelse:

"Utan att det påverkar den eventuella tillämpningen av straffrättsliga bestämmelser skall ett ingivande till ett tullkontor av en deklaration som är undertecknad av deklaranten eller dennes representant innebära en förbindelse för deklaranten enligt gällande bestämmelser att ansvara för att

— uppgifterna i deklarationen är korrekta och fullständiga,

— de bifogade dokumenten är äkta, och

— alla förpliktelser uppfylls som gäller hänförandet av varorna i fråga till det berörda tullförfarandet."

Den nationella lagstiftningen

11 I 293 § första stycket punkt d i lag nr 13/1993 (nedan kallad tullagen) föreskrivs följande:

"En person som får varor utlämnade till sig på grund av falska, ändrade eller förfalskade dokument eller oriktiga eller falska uppgifter, överträder tullbestämmelserna."

Tvisten vid den nationella domstolen och tolkningsfrågorna

12 Skoma-Lux importerar och säljer vin. Den 30 september 2004 ålade tullkontoret i Olomouc bolaget böter för upprepade överträdelser av tullbestämmelserna, som det

påstods ha gjort sig skyldigt till den 11, den 22 och den 23 mars, den 6 och den 15 april samt den 18 och den 20 maj 2004. Tullmyndigheten i Olomouc fastställde böterna genom beslut av den 10 januari 2005, varefter Skoma-Lux, den 16 mars 2005, väckte talan om ogiltigförklaring av detta beslut vid Krajský soud v Ostravě (regional domstol).

13 Enligt tullmyndigheten hade Skoma-Lux begått tullförseelser genom att lämna en oriktig uppgift avseende tullklassificeringen av rödvinet Kagor VK. Tullmyndigheten anser att bolaget har överträtt vissa bestämmelser i den tjeckiska tullagen, i dess lydelse innan Republiken Tjeckien anslöt sig till unionen, men även att bolaget har begått en tullförseelse, i den mening som avses i artikel 293.1 d i samma lag, genom överträdelse av artikel 199.1 i förordning nr 2454/93.

14 Skoma-Lux grundar delvis sin talan på att gemenskapsförordningen inte är tillämplig på de överträdelser som lagts bolaget till last, inbegripet de som har skett efter det att Republiken Tjeckien anslöt sig till unionen, eftersom de gemenskapsrättsliga bestämmelser som tullmyndigheten har tillämpat inte hade offentliggjorts i tjeckisk översättning vid tidpunkterna för de omtvistade överträdelserna.

15 Tullmyndigheten har gjort gällande att det tjeckiska finansministeriet hade offentliggjort de relevanta tullbestämmelserna på tjeckiska i elektronisk form, att Skoma-Lux kunde skaffa sig kännedom om dessa bestämmelser vid tullmyndigheterna och att detta bolag, som sedan lång tid tillbaka ägnar sig åt internationell handel, redan kände till relevanta gemenskapsrättsliga bestämmelser.

16 Mot denna bakgrund beslutade Krajský soud v Ostravě att vilandeförklara målet och ställa följande tolkningsfrågor till domstolen:

"1) Skall artikel 58 i anslutningsakten, genom vilken Republiken Tjeckien blev medlem i Europeiska unionen från och med den 1 maj 2004, tolkas så, att en medlemsstat mot en enskild får tillämpa en förordning, som vid tidpunkten för tillämpningen inte i vederbörlig ordning hade offentliggjorts i *Europeiska unionens officiella tidning* på den berörda medlemsstatens språk?

2) Om fråga 1 besvaras nekande, är frågan om förordningen inte får tillämpas mot en enskild en fråga om tolkningen av gemenskapsrätten eller om dess giltighet, i den mening som avses i artikel 234 EG?

3) Om domstolen skulle fastställa att denna begäran om förhandsavgörande avser en gemenskapsrättsakts giltighet, i den mening som avses i domstolens dom av den 22 oktober 1987 i mål 314/85 Foto-Frost (REG 1987, s. 4199; svensk specialutgåva, volym 9, s. 233), är förordning nr 2454/93 då ogiltig i förhållande till sökandebolaget och dess tvist med de tjeckiska tullmyndigheterna, på grund av att den inte har offentliggjorts i vederbörlig ordning i *Europeiska unionens officiella tidning* i enlighet med artikel 58 i anslutningsakten?"

Prövning av tolkningsfrågorna

Den första tolkningsfrågan

17 Den hänskjutande domstolen har ställt den första frågan för att få klarhet i huruvida artikel 58 i anslutningsakten kan utgöra grund för att mot enskilda i en medlemsstat

tillämpa bestämmelser i en gemenskapsförordning som inte har offentliggjorts i *Europeiska unionens officiella tidning* på medlemsstatens språk, trots att detta är ett av unionens officiella språk.

18 Den hänskjutande domstolen konstaterar att EG-domstolen i dom av den 15 maj 1986 i mål 160/84, Oryzomyli Kavallas m.fl. (REG 1986, s. 1633), punkterna 11–21, redan har tagit ställning till frågan huruvida omständigheten att en gemenskapsrättsakt inte har offentliggjorts i *Europeiska unionens officiella tidning* utgör hinder för att tillämpa densamma mot enskilda. I denna dom beaktade domstolen att det var omöjligt för de enskilda i fråga att ta del av de bestämmelser som tillämpades mot dem.

19 Den hänskjutande domstolen anser, när det gäller det nu aktuella målet, att de flesta berörda tar del av rättsregler i elektronisk form och att omständigheten att en gemenskapsrättsakt inte har offentliggjorts i *Europeiska unionens officiella tidning* därför inte medför att den inte är tillgänglig. Unionen har nämligen offentliggjort provisoriska eller provisoriskt granskade språkversioner på Internet och det vanligaste är att intresserade personer letar fram gemenskapsrätten genom sökningar i databaser, exempelvis den interinstitutionella databasen för onlineinformation om Europeiska unionens lagstiftning (EUR-Lex).

20 I detta sammanhang skulle man kunna tycka att det var rimligt att frågan huruvida en gemenskapsrättsakt som ännu inte har offentliggjorts på det aktuella språket kan tillämpas avgjordes från fall till fall, efter prövning av huruvida en enskild i praktiken har kunnat ta del av innehållet i denna handling. I ett mål som det som är i fråga i den nationella domstolen kunde sökandebolaget inte vara ovetande om detta innehåll, eftersom detta bolag bedriver internationell verksamhet och eftersom skyldigheten att lämna en korrekt deklaration över importerade varor har sin motsvarighet i en tullregel som är känd i samtliga medlemsstater.

21 Den hänskjutande domstolen medger dock att ett sätt på vilket rättssäkerhetsprincipen och principen om medborgarnas rätt till likabehandling garanteras är det formella kravet att rättsakten i fråga måste offentliggöras i vederbörlig ordning på det officiella språket i den stat som rättsakten riktar sig till (se dom av den 1 oktober 1998 i mål C-209/96, Förenade kungariket mot kommissionen, REG 1998, s. I-5655, punkt 35, och av den 20 maj 2003 i mål C-108/01, Consorzio del Prosciutto di Parma och Salumificio S. Rita, REG 2003, s. I-5121, punkt 89). Osäkerheten om vad som är gällande rätt förstärks av att det cirkulerar ett antal olika icke officiella översättningar som skiljer sig från varandra.

Yttranden som har inkommit till domstolen

22 Skoma-Lux anser att förordning nr 2454/93 inte kunde tillämpas mot bolaget, eftersom denna förordning inte hade översatts till tjeckiska. Bolaget avfärdar vidare påståendet att det borde ha känt till denna rättsakts existens på grund av att det bedriver internationell handel.

23 Målet vid den nationella domstolen rör klassificering av vin, och den tjeckiska tullagen avviker på detta område från vad som gäller enligt gemenskapens tullkodex. Skoma-Lux menar därför att bolaget, innan gemenskapsrättsakten hade översatts till tjeckiska, inte kunde veta exakt hur gällande rätt såg ut. Bolaget har i detta sammanhang gjort gällande att den nya klassificering som föreskrivs i förordning nr 2454/93 har tillkommit efter det att bolaget tog kontakt med kommissionen och begärde en sådan klassificering, varför bolaget inte kan sägas uppsåtligen ha förbisett denna lagstiftning.

24 Den tjeckiska, den lettiska och den svenska regeringen anser att enligt artikel 254 EG, jämförd med artiklarna 2 och 58 i anslutningsakten, är ett av villkoren för att gemenskapsrätten skall kunna tillämpas mot enskilda i den berörda medlemsstaten att den i vederbörlig ordning har offentliggjorts i *Europeiska unionens officiella tidning* på denna medlemsstats språk.

25 De har härvid åberopat principen om icke-diskriminering på grund av nationalitet, likabehandlingsprincipen och rättssäkerhetsprincipen.

26 Dessa regeringar anser dessutom att elektroniska versioner av översättningar som cirkulerar innan de har offentliggjorts i elektronisk form i *Europeiska unionens officiella tidning* inte kan garantera en tillräcklig grad av rättssäkerhet.

27 Den estniska regeringen anser att det följer av artikel 254 EG att unionen är skyldig att se till att offentliggöra sekundärrätten på de nya medlemsstaternas officiella språk i *Europeiska unionens officiella tidning* senast den dag då dessa stater ansluter sig till unionen och att bristande offentliggörande innebär ett åsidosättande av denna skyldighet.

28 Rättssäkerhetsprincipen innebär emellertid endast ett krav på att medborgarna i en medlemsstat skall kunna få exakt kännedom om hur omfattande skyldigheter de har enligt en rättsakt, varför det är lämpligt att beakta möjligheten att ta del av rättsakter via Internet. Så är fallet för dem som utnyttjar denna möjlighet och som känner till att ändringar kommer att ske i gällande rätt på grund av att deras stat anslutit sig till unionen. Till denna grupp av "informerade medborgare" hör de som i likhet med Skoma-Lux varje dag hanterar gemenskapsrätten i sin yrkesverksamhet.

29 Den polska regeringen menar, på grund av ett liknande resonemang, att en enskild i en medlemsstat endast kan undvika de negativa konsekvenser som följer av att bestämmelser i en rättsakt som inte har offentliggjorts officiellt på det egna språket tillämpas om det står klart att denne inte fått kännedom om innehållet i denna rättsakt på annat sätt.

30 Enligt kommissionen får myndigheterna i en medlemsstat inte tillämpa bestämmelserna i en förordning mot enskilda, om förordningen ännu inte har offentliggjorts i *Europeiska unionens officiella tidning* på den berörda statens språk.

31 Kommissionen föreslår emellertid att möjligheten att ta del av rättsakten i en annan språkversion eller i elektronisk form skall beaktas. Kommissionen har erinrat om att den tullförordning som är i fråga i målet vid den nationella domstolen offentliggjordes på tjeckiska på webbplatsen EUR-Lex den 23 november 2003 och därefter i tryckt form den 30 april 2004. Den lades även ut i Byråns för Europeiska gemenskapernas officiella publikationer (Publikationsbyrån) lokaler. Den offentliggjordes slutligen i likalydande version i en specialutgåva av *Europeiska unionens officiella tidning* den 27 augusti 2004.

Domstolens svar

32 Det framgår av artikel 2 i anslutningsakten att rättsakter som har antagits av institutionerna före anslutningen är bindande för de nya medlemsstaterna och skall tillämpas i dessa från och med anslutningen. För att dessa rättsakter skall kunna tillämpas mot fysiska och juridiska personer i dessa stater, måste de dock uppfylla de allmänna kraven för ett korrekt genomförande av gemenskapsrätten i medlemsstaterna, såsom dessa krav har formulerats i de ursprungliga fördragen, och, vad avser de nya medlemsstaterna, i själva anslutningsakten.

33 Det framgår redan av ordalydelsen i artikel 254.2 EG att en förordning endast har rättsverkan om den har offentliggjorts i *Europeiska unionens officiella tidning.*

34 Vidare framgår det av artikel 58 i anslutningsakten, jämförd med artiklarna 4, 5 och 8 i förordning nr 1, att kravet på ett korrekt offentliggörande av en gemenskapsförordning, vad avser en medlemsstat vars språk är ett av unionens officiella språk, skall förstås som ett krav på att denna rättsakt skall offentliggöras på detta språk i *Europeiska unionens officiella tidning*.

35 Det är följaktligen med beaktande av dessa villkor som bestämmelserna i de grundläggande fördragen och i rättsakter som har antagits av institutionerna och Europeiska centralbanken före anslutningen skall genomföras i de nya medlemsstaterna med tillämpning av artikel 2 i anslutningsakten.

36 Denna tolkning ges legitimitet av fördragens ordalydelse och är dessutom den enda tolkning som är förenlig med rättssäkerhetsprincipen och icke-diskrimineringsprincipen.

37 Det framgår nämligen av punkt 15 i dom av den 25 januari 1979 i mål 98/78, Racke (REG 1979, s. 69; svensk specialutgåva, volym 4, s. 275), att en rättsakt som har antagits av en gemenskapsinstitution, som exempelvis den förordning som är i fråga i målet vid den hänskjutande domstolen i förevarande mål, inte kan tillämpas mot fysiska och juridiska personer i en medlemsstat innan de har givits möjlighet att ta del av rättsakten genom att den har offentliggjorts i *Europeiska unionens officiella tidning* i vederbörlig ordning.

38 Domstolen har fastslagit att rättssäkerhetskravet innebär att en gemenskapsrättsakt måste innehålla detaljerad information till de berörda om deras skyldigheter enligt rättsakten, och detta kan endast säkert åstadkommas genom att rättsakten offentliggörs i vederbörlig ordning på det officiella språket i den stat som rättsakten riktar sig till (se, för ett liknande resonemang, dom av den 26 november 1998 i mål C-370/96, Covita, REG 1998, s. I-7711, punkt 27, och av den 8 november 2001 i mål C-228/99, Silos, REG 2001, s. I-8401, punkt 15, samt domen i det ovannämnda målet Consorzio del Prosciutto di Parma och Salumificio S. Rita, punkt 95).

39 Dessutom skulle det strida mot likabehandlingsprincipen att tillämpa skyldigheter enligt en gemenskapsrättsakt på samma sätt i de gamla medlemsstaterna, där enskilda kan få kännedom om dessa skyldigheter med hjälp av *Europeiska unionens officiella tidning*, på dessa staters språk, som i de nytillkomna medlemsstaterna, där detta inte går att göra, eftersom offentliggörandet har dröjt.

40 Det strider inte mot principen om gemenskapsrättens effektivitet att beakta dessa grundläggande principer, eftersom förstnämnda princip inte kan omfatta regler som ännu inte kan tillämpas mot enskilda.

41 Ett krav på att nytillkomna medlemsstater vidtar samtliga nödvändiga åtgärder för att säkerställa att gemenskapsrätten blir effektivt införlivad med nationell rätt verkar förvisso ligga i linje med principen om lojalt samarbete enligt artikel 10 EG, men det skulle, med hänsyn till ovanstående bedömning, vara *contra legem* att kräva att dessa stater ålades enskilda skyldigheter som följer av lagstiftning med allmän räckvidd när denna lagstiftning inte har offentliggjorts i *Europeiska unionens officiella tidning* på dessa staters officiella språk.

42 Att i effektivitetsprincipens namn tillåta att en rättsakt som inte har offentliggjorts i vederbörlig ordning tillämpades mot enskilda, skulle innebära att enskilda i den berörda medlemsstaten fick ta de negativa konsekvenserna av att gemenskapsförvaltningen inte har uppfyllt sin skyldighet att senast på anslutningsdagen ställa hela gemenskapens regelverk till allmänhetens förfogande på samtliga unionens officiella språk (se, för ett liknande resonemang, domen i det ovannämnda målet Racke, punkt 16).

43 Det är korrekt att det i en del yttranden till domstolen har gjorts gällande att domstolen i punkterna 11–21 i domen i det ovannämnda målet Oryzomyli Kavallas

m.fl. har tagit ställning till frågan huruvida omständigheten att en gemenskapsrättsakt inte fullständigt har offentliggjorts i *Europeiska unionens officiella tidning* i samtliga fall skall leda till att denna inte kan tillämpas mot enskilda.

44 Nämnda dom skall dock förstås i sitt sammanhang och med beaktande av hur tolkningsfrågan till domstolen hade formulerats. Domstolen fann helt enkelt att det var omöjligt för ett grekiskt bolag att ta del av gemenskapslagstiftningen vid tidpunkten för Republiken Greklands anslutning till gemenskapen. Frågan vad som utgör korrekt offentliggörande av denna lagstiftning var i sig inte uppe till prövning. Domstolen prövade endast om ett grekiskt bolag, som vid tidpunkten för Republiken Greklands anslutning på ett, enligt gemenskapsreglerna, felaktigt sätt hade ansökt hos de nationella myndigheterna om återbetalning av importtull, ändå kunde få till stånd en sådan återbetalning, med hänsyn till att det var svårt för detta bolag och även för de grekiska myndigheterna att ta del av lagstiftningen och korrekt tillämpa de nya reglerna.

45 Den hänskjutande domstolen, vissa av de medlemsstater som har yttrat sig och kommissionen har gjort gällande att Skoma-Lux naturligtvis var informerat om tillämpliga gemenskapsregler, eftersom bolaget är verksamt inom internationell handel och med nödvändighet känner till hur skyldigheterna enligt tullreglerna ser ut, däribland skyldigheten att lämna en korrekt deklaration över importerade varor. I ett sådant fall är gemenskapslagstiftningen, även om den inte har offentliggjorts, tillämplig mot den berörde, eftersom det står klart att denne i själva verket känner till lagstiftningens innehåll.

46 En sådan omständighet är dock inte tillräcklig för att en gemenskapsrättsakt skall kunna tillämpas mot en enskild, när denna rättsakt inte har offentliggjorts i *Europeiska unionens officiella tidning* i vederbörlig ordning.

47 Den hänskjutande domstolen, vissa av de medlemsstater som har yttrat sig och kommissionen hävdar vidare att nuförtiden tar enskilda ofta del av gemenskapsrättsliga regler i elektronisk form, varför det finns anledning att relativisera följderna av att en rättsakt inte har offentliggjorts i *Europeiska unionens officiella tidning*, och att det saknas anledning att anse att detta innebär att dessa regler inte är tillgängliga. Kommissionen har tillagt att den förordning som är i fråga i målet vid den nationella domstolen offentliggjordes på tjeckiska på webbplatsen EUR-Lex den 23 november 2003 och därefter i tryckt form den 30 april 2004. Den lades även ut i Publikationsbyråns lokaler.

48 Domstolen vill emellertid anmärka att även om gemenskapslagstiftningen faktiskt finns tillgänglig på Internet och enskilda allt oftare använder sig av detta medel för att ta del av densamma, kan detta sätt att göra lagstiftningen tillgänglig inte jämställas med att i vederbörlig ordning offentliggöra lagstiftningen i *Europeiska unionens officiella tidning*, med hänsyn till att det saknas bestämmelser om detta i gemenskapsrätten.

49 Det skall dessutom understrykas att även om det i vissa medlemsstater anses som giltigt offentliggörande att offentliggöra en rättsakt elektroniskt, har denna fråga i dessa stater reglerats i lag eller förordning, där förfarandet organiseras med precision och det tydligt anges i vilka fall ett sådant offentliggörande är giltigt. Mot denna bakgrund kan domstolen, som gemenskapsrätten ser ut i dag, inte godkänna denna metod att göra gemenskapslagstiftningen tillgänglig, när det gäller frågan huruvida lagstiftningen kan tillämpas mot enskilda.

50 Den enda version av en gemenskapsförordning som är giltig, som gemenskapsrätten ser ut i dag, är den som offentliggörs i *Europeiska unionens officiella tidning*. En elektronisk version av samma rättsakt som gjorts tillgänglig innan den offentliggörs kan därför inte tillämpas mot enskilda, inte ens om det senare visar sig att versionerna är identiska.

51 Svaret på den första frågan blir således att artikel 58 i anslutningsakten utgör hinder för att mot enskilda i en medlemsstat göra gällande skyldigheter enligt en gemenskapsrättsakt som inte har offentliggjorts i *Europeiska unionens officiella tidning* på en ny medlemsstats språk, trots att detta är ett av unionens officiella språk, även om dessa personer skulle ha kunnat ta del av rättsakten på annat sätt.

Den andra frågan

52 Den hänskjutande domstolen har ställt den andra frågan för att få klarhet i huruvida frågan huruvida en gemenskapsförordning som inte har offentliggjorts på en medlemsstats språk inte kan tillämpas mot enskilda i denna stat är en fråga om tolkning av förordningen eller en fråga om dess giltighet.

Yttranden som har inkommit till domstolen

53 Den tjeckiska regeringen anser, med hänvisning till domstolens rättspraxis, att frågan huruvida en gemenskapsförordning har offentliggjorts i *Europeiska unionens officiella tidning* saknar betydelse för huruvida förordningen är giltig. En prövning av följderna av att en sådan förordning inte har offentliggjorts rör således inte tolkningen av gemenskapsrätten. Domstolen har nämligen fastställt att det enda som påverkar en förordnings giltighet är omständigheten att den har offentliggjorts efter utgången av tidsfristen för offentliggörande, eftersom denna fördröjning endast har betydelse för från vilken tidpunkt förordningen kunde tillämpas och ha rättsverkan (dom av den 29 maj 1974 i mål 185/73, König, REG 1974, s. 607, punkt 6).

54 Den lettiska regeringen anser att frågan huruvida en gemenskapsförordning som inte har offentliggjorts i *Europeiska unionens officiella tidning* kan tillämpas mot enskilda är en giltighetsfråga, eftersom de konkreta verkningarna av att förordningen inte kan tillämpas är desamma som verkningarna av att förordningen inte existerar. Den nationella domstolen bör alltså när den avgör sitt mål behandla denna förordning som om den inte existerade.

55 Kommissionen anser, med hänvisning till domstolens rättspraxis, att frågan huruvida *Europeiska unionens officiella tidning* finns tillgänglig i olika medlemsstater saknar betydelse för frågan vilken dag en förordning skall anses ha offentliggjorts och vilken dag som en förordning skall anses ha trätt i kraft (se, för ett liknande resonemang, domen i det ovannämnda målet Racke, och dom av den 25 januari 1979 i mål 99/78, Decker, REG 1979, s. 101). Omständigheten att en språkversion inte finns tillgänglig i *Europeiska unionens officiella tidning* kan därför inte i sig medföra att denna förordning inte anses giltig eller att den anses ha trätt i kraft vid ett senare datum.

56 Kommissionen anser följaktligen att frågan huruvida en förordning kan tillämpas mot en enskild om förordningen inte har offentliggjorts i *Europeiska unionens officiella tidning* är en fråga om hur gemenskapsrätten skall tolkas.

Domstolens svar

57 Den hänskjutande domstolen står inför frågan huruvida en förordning som inte har offentliggjorts på medlemsstatens språk är ogiltig med hänsyn till artikel 254.2 första meningen EG, artiklarna 2 och 58 i anslutningsakten och artiklarna 4 och 5 i förordning nr 1.

58 Det är ostridigt i målet att dessa bestämmelser inte påverkar giltigheten av en förordning som är tillämplig i de medlemsstater där denna har offentliggjorts i vederbörlig ordning.

59 Omständigheten att denna förordning inte kan tillämpas mot enskilda i en medlemsstat där förordningen inte har offentliggjorts på medlemsstatens språk påverkar inte det faktum att förordningen som en del av gemenskapens regelverk är bindande för medlemsstaten från och med anslutningsdagen.

60 Såsom framgår av svaret på den första frågan är syftet med och resultatet av en samlad tolkning av de bestämmelser som anges i punkt 57 ovan att skyldigheter som åläggs enskilda i en gemenskapsförordning inte kan göras gällande mot enskilda i en medlemsstat förrän dessa har kunnat ta del av förordningen på officiell väg och utan risk för osäkerhet.

61 Svaret på den andra frågan blir således att domstolen tolkar gemenskapsrätten, i den mening som avses i artikel 234 EG, när den fastslår att en gemenskapsförordning som inte har offentliggjorts på en medlemsstats språk inte kan tillämpas mot enskilda i denna stat.

Den tredje frågan

62 Med hänsyn till svaret på den andra frågan saknas anledning att pröva huruvida en sådan gemenskapsförordning är giltig.

Yrkandet om begränsning av domens rättsverkningar i tiden

63 Den tjeckiska regeringen har föreslagit att domstolen skall begränsa domens rättsverkningar i tiden till den dag då tolkningsfrågorna offentliggjordes i *Europeiska unionens officiella tidning*, utan att denna begränsning kan göras gällande mot sökande som redan har vänt sig mot att icke offentliggjorda bestämmelser har tillämpats och som har yrkat ersättning för den skada som de har lidit därav.

64 Den tjeckiska regeringen har anfört att två grundläggande kriterier är avgörande för huruvida en doms rättsverkningar i tiden kan begränsas, nämligen att de berörda personerna har agerat i god tro och att det föreligger en stor risk för problem, som inte bara är av ekonomisk art. Regeringen hävdar att dessa kriterier är uppfyllda i förevarande fall.

65 Den lettiska regeringen har framfört samma förslag men vill att dagen för förevarande dom skall gälla, så att beslut som fattats i god tro med stöd av gemenskapsrättsakter som ännu inte har offentliggjorts i *Europeiska unionens officiella tidning*, och som berörda parter inte har väckt talan mot, inte skall kunna angripas.

66 Denna regering anser att samtliga medlemsstater som har anslutit sig till unionen den 1 maj 2004 har agerat i god tro när de genomfört gemenskapsregler som vid denna tidpunkt inte hade offentliggjorts i *Europeiska unionens officiella tidning*. Om förevarande dom innebar att medlemsstaterna måste upphäva alla förvaltningsbeslut som antagits på detta sätt på grund av att den rättsliga grunden är ogiltig, skulle detta medföra att talan mot sådana beslut kommer att väckas i ett mycket stort antal fall och medföra betydande ekonomiska konsekvenser inte bara för medlemsstaternas budgetar, utan även för unionens budget.

67 Det skall härvid erinras om att det endast är i undantagsfall som domstolen i ett mål om förhandsavgörande som rör tolkningen av en bestämmelse i gemenskapsrätten, med tillämpning av en i gemenskapens rättsordning ingående allmän rättssäkerhetsprincip, kan se sig nödsakad att begränsa de berördas möjlighet att åberopa en bestämmelse, som den har tolkat, i syfte att ifrågasätta rättsförhållanden som har etablerats i god tro (se, bland annat, dom av den 8 april 1976 i mål 43/75, "Defrenne II", REG 1976, s. 455, svensk specialutgåva, volym 3, s. 59, punkterna 72–75, och av den 6 mars 2007 i mål C-292/04, Meilicke m.fl., REG 2007, s. I-1835, punkt 35).

68 Domstolen vill emellertid även erinra om att denna rättspraxis rör ett helt annat typfall än det som här är i fråga. I förevarande mål rör det sig nämligen inte om begränsning av rättsverkningarna i tiden av en dom från domstolen om hur en bestämmelse i gemenskapsrätten skall tolkas, utan begränsning av rättsverkningarna i tiden av en dom som rör huruvida en gemenskapsrättsakt överhuvudtaget kan tillämpas mot enskilda i en medlemsstat. Nämnda rättspraxis kan således inte överföras på förevarande fall.

69 Domstolen erinrar vidare om att enligt artikel 231 EG kan domstolen när den ogiltigförklarar en förordning, om den anser det nödvändigt, ange vilka verkningar av den ogiltigförklarade förordningen som skall betraktas som bestående.

70 Av detta följer att även om en rättsakt är rättsstridig och skall behandlas som om den aldrig har existerat, kan domstolen, med stöd av en uttrycklig bestämmelse i EG-fördraget, besluta att rättsakten i fråga ändå skall fortsätta att ha vissa rättsverkningar.

71 Samma rättssäkerhetskrav medför att samma sak gäller för nationella beslut som fattats med tillämpning av bestämmelser i gemenskapsrätten som inte kan tillämpas mot enskilda i vissa medlemsstater på grund av att de inte har offentliggjorts i *Europeiska unionens officiella tidning* på de berörda staternas officiella språk, med

undantag för de beslut som blivit föremål för administrativa klagomål eller talan vid domstol vid tidpunkten för förevarande dom.

72 De berörda medlemsstaterna är således enligt gemenskapsrätten inte skyldiga att ompröva förvaltningsbeslut eller domstolsavgöranden som antagits med stöd av sådana regler, om dessa har vunnit laga kraft enligt tillämpliga nationella bestämmelser.

73 Gemenskapsrätten medför endast ett annat resultat vad gäller särskilda undantagsfall där förvaltningsåtgärder vidtagits eller domstolsavgöranden meddelats på grundval av de regler som omnämns i punkt 71 ovan, särskilt om dessa är av repressiv art, som inverkar på grundläggande rättigheter, vilket är en fråga som skall avgöras av behöriga nationella myndigheter, enligt ovan angivna begränsningar.

Rättegångskostnader

74 Eftersom förfarandet i förhållande till parterna i målet vid den nationella domstolen utgör ett led i beredningen av samma mål, ankommer det på den nationella domstolen att besluta om rättegångskostnaderna. De kostnader för att avge yttrande till domstolen som andra än nämnda parter har haft är inte ersättningsgilla.

Mot denna bakgrund beslutar domstolen (stora avdelningen) följande:

1) **Artikel 58 i Akt om villkoren för Republiken Tjeckiens, Republiken Estlands, Republiken Cyperns, Republiken Lettlands, Republiken Litauens, Republiken Ungerns, Republiken Maltas, Republiken Polens, Republiken Sloveniens och Republiken Slovakiens anslutning till de fördrag som ligger till grund för Europeiska unionen och om anpassning av fördragen utgör hinder för att mot enskilda i en medlemsstat göra gällande skyldigheter enligt en gemenskapsrättsakt som inte har offentliggjorts i *Europeiska unionens officiella tidning* på en ny medlemsstats språk, trots att detta är ett av Europeiska unionens officiella språk, även om dessa personer skulle ha kunnat ta del av rättsakten på annat sätt.**

2) **Domstolen tolkar gemenskapsrätten, i den mening som avses i artikel 234 EG, när den fastslår att en gemenskapsförordning som inte har offentliggjorts på en medlemsstats språk inte kan tillämpas mot enskilda i denna stat.**

Underskrifter